

PÄIJÄT-HÄMEEN MAAKUNTA- JA SOTE-UUDISTUS
Poliittinen ohjausryhmä

MUISTIO
29.5.2018

Aika 14.5.2018 klo 9:20 – klo 11:30
Paikka Päijät-Hämeen liitto

Osallistujat

Mika Kari, puheenjohtaja (pj. klo 9:20–10:30)
Kristiina Hämäläinen, varapuheenjohtaja (pj. klo 10:30–11:30)
Juha Rostedt
Erkki Nieminen
Hannu Mäkinen
Annie Henno
Kirsi Lehtimäki
Matti Mäntylä
Sonja Falk
Francis McCarron
Arja Nikkanen
Jari Volanen
Jukka Mölsä
Aimo Ryyänen
Kati Liikonen
Eevakaisa Lehtosalo-Lönnberg
Elisa Lientola
Jari Paakkunainen, hallintojohtaja

Ville Skinnari, HYKY hallituksen puheenjohtaja
Eetu Salunen, HYKY toimitusjohtaja
Seppo Huldén, muutosjohtaja
Arja-Tuulikki Wilén, Alueuudistuksen projektipäällikkö (kokouksen sihteeri)
Riitta Nieminen, kehittämisjohtaja
Ismo Rautiainen, hankejohtaja (vierailija)
Aapo Pispä, erityisasiantuntija (vierailija)
Mari Iisalo, HR-valmistelija (vierailija)

Asialista

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Mika Kari avasi kokouksen. Asialistan järjestystä muutettiin siten, että Sote-valmistelun tilannekatsaus käsitellään kohtana kolme. Viimeisenä asiana otetaan listalle Hyvinvointiyhtymän tilannekatsaus, jota tulevat esittelemään yhtymän hallituksen puheenjohtaja Ville Skinnaria ja toimitusjohtaja Eetu Salunen.

2. Edellisen kokouksen muistio

Edellisen kokouksen muistio on toimitettu kokouskutsun liitteenä. Muistio hyväksyttiin.

3. Sote-valmistelun tilannekatsaus

Sote-vastuuvalmisteliija hankejohtaja Ismo Rautiainen esittelin sote-valmistelun tilannekatsauksen. Valmistelua tehdään sekä projektitoimistossa että hyvinvointiyhtymässä hyvässä yhteistyössä. Sysmä ja Heinola osallistuvat valmisteluun. Osaprojekteja on tällä hetkellä 15 ja määrä tulee muuttumaan valmistelun edetessä: osa yhdistyy ja uusia osa-projekteja perustetaan. Esityksen diat muistion liitteenä.

Maakunnallisen palvelukokonaisuuden suunnittelu perustuu Hykyn toimintaan, johon tulee isoja muutoksia valinnanvapauden vuoksi. Palvelujen järjestämisen kärkitavoitteet toteutuvat nykyisessä toiminnassa ja valmistavat nykyistä organisaatiota muutokseen. Myös sote-tuotannon valmistelu on käynnistynyt. Tuotantostrategian suunnitelman hyväksyy Hykyn hallitus alustavasti kesäkuussa 2018. Päätökset tuotannosta tekee uusi maakuntavaltuusto.

Sote-palvelujen järjestäjän tehtävät tulevat olemaan laaja-alaisia ja edellyttävät monipuolista osaamista substanssiosaamisen rinnalla esimerkiksi talous – ja kustannusjohtamista sekä tietojohtamista. Kun lait vahvistetaan, kokoaikaisena ja oman työn ohella tehtävän sote-valmistelun määrää on lisättävä.

Keskustelussa kiinnitettiin huomiota valmistelun päätöksentekoon sekä riskiin, että yhtymän valmisteliat tekevät nykyisiä rakenteita säilyttäviä ratkaisuja. Todettiin, että valmistelua ei voida tehdä nykyisestä palvelutuotannosta irrallaan. Valmistelun ohjauksella voidaan estää riskien realisoituminen. Tähän tarvitaan yhteistä keskustelua virkamiesten, valmistelijoiden ja poliitikkojen välillä.

3. Yleiskatsaus valtakunnalliseen valmisteluun

Muutosjohtaja Seppo Huldén esitteli yleiskatsauksen valtakunnalliseen valmisteluun.

Viimeaikana on käyty runsaasti keskustelua, mitä vahva palvelujen järjestäjä tarkoittaa. Päijät-Hämeessä on ajateltu, että se muodostuu riittävän määrän substanssiosajien palkkaamisesta järjestämistehtäviin. VM:n näkemys (mm. Nerg ja Hakari) on ollut, että vahva järjestäminen tarkoittaa poliittisen ohjauksen vahvuutta ei niinkään substanssiosaamista. Tällöin substanssiosaamista voidaan ottaa järjestäjän tarpeisiin tarvittaessa sote-liikelaitoksesta. Valtakunnallisesti on esitetty arvioita järjestämiseen palkattavan henkilöstön määrästä ja luvut liikkuvat välillä 3-200 henkilöä. Valtakunnallisessa keskustelussa on muodostettu yhteinen näkemys siitä, mitä järjestäjän ja tuottamisen erottaminen tarkoittaa. Sote-palveluita tuottaa sote-liikelaitos. Se ei tarkoita sitä, että se tarjoaa palveluita nykyisen terveyskeskusverkon mukaisesti.

Ajankohtainen asia on lausuntopyyntö on valtiolle perustettava Kasvupalveluvirasto entisen keha-keskuksen tilalle.

Keskusteltiin Päijät-Hämeeseen ehdotetusta kolmen lautakunnan mallista, jota on arvioitu vanhanaikaiseksi. Erilaisia ratkaisuja on tehty mm. Kanta-Hämeessä ja Pirkanmaalla. Lautakuntien jakamisesta elinkaarimallin mukaisesti tai valiokuntamalli ovat olleet esillä. Toivottiin vielä harkintaa ja keskustelua vaihtoehdoista.

Sote-palvelujen valmistelussa on huoli, että kuntia ei huomioida lainkaan. Tällä hetkellä Hyte-valmistelussa on selkeät yhdyspinnat kuntien ja Hykyn välillä, mikä on otettu huomioon valmistelussa. Myös kasvupalvelujen ja työllisyyden hoidon yhteys on selvä.

Keskusteltiin yksityisten palvelujen tarjonnan vaikutuksesta julkisiin palveluihin. Maakunnan sote-liikelaitoksen pitää toimia kuten yksityiset tuottajat, mutta sillä on laajemmat velvoitteet. Jos tarjontaa jollain alueella ei ole, liikelaitoksen tulee järjestää palvelut.

4. Valmistelun tehostaminen syksystä 2018

Projektipäällikkö Arja-Tuulikki Wilén esitteli valmistelun tehostamissuunnitelman luonnosta syksystä 2018 alkaen. Tavoitteena on nivoa yhdeksi kokonaisuudeksi erilliset valmisteluasiat. Virkamiehille, valmistelijoille ja poliitikoille yhteinen suunnitelma, jossa esitellään valmistelun eteneminen päätöksentekoon aikataulutetusti.

Ohjeeksi annettiin suunnitelman pitäminen yksinkertaisena. Tärkeää on tietää, missä valmisteluvastuu on projektitoimistolla ja missä kohtaa on poliittisen ohjauksen sekä päätöksenteon kohdat. Tarkennettu suunnitelma esitellään seuraavassa kokouksessa.

5. Strategian valmistelu ja siihen liittyvä hankintasuunnitelma

Kehittämisjohtaja Riitta Nieminen esitteli maakuntastrategian prosessia. Sen etenemiseksi on tehtävä kilpailutus konsulttipalveluista nyt. Tarjoukset pyydetään muutamalta konsultilta strategian prosessista, jossa muodostetaan yhteinen visio sekä tehdään valintoja isoista kysymyksistä. Tuloksen syntyy uudelle maakunnalle strategia, josta uusi valtuusto päättää. Kilpailutuksen käynnistämiseksi annettiin lupa. Hankinta tehdään ehdollisena (lakien hyväksyminen).

6. Konsernirakenteen valmistelu

Erityisasiantuntija Aapo Pispala kertoi konsernirakenteen valmistelun tilanteen. Valmisteluryhmistä on pyydetty kokoamaan osa-aluittain tietoa päätöksentekoa edellyttävistä asioista. Tätä työtä jatketaan elokuulle.

7. Henkilöstöasioiden valmistelu

HR-asiantuntija Mari Iisalo esittäytyi ohjausryhmälle. Valmistelu työ etenee nyt siirtyvän henkilöstön määrän ja tehtävien kartoituksella.

8. Hyvinvointiyhtymän tilannekatsaus

Valtion rahoitusta on jaossa mm. yleisvalmisteluun, ICT:n ja pilotteihin. Hyky ei pysty yksin tekemään valmistelutyötä vaan nyt tarvitaan sekä henkistä sekä fyysistä tukea. Organisaation normaali toiminta jatkuu valmistelun rinnalla ennallaan. Mm. kuntien kanssa työstetään palvelusopimuksia.

Hykyssä on tehty tehostamistoimenpiteitä vapaaehtoisesti: sote integraatiota horisontaalisesti ja vertikaalisesti, tuotteistettu peruspalvelut, yhdistetty järjestelmiä. Tuottavuuden on osoitettu parantuneen.

Valmisteluun sisältyy useita haasteita. Hykyn kustannuksen ovat jo nyt matalat ja palvelutaso on osittain niukka. Valtakunnan tasolla on arveltu, että maakunnassa kaikki eivät saa tarvitsemaansa palvelua. RV7:n kustannukset saattavat kasvaa aikaistetusti väistötiloihin siirtymisen johdosta. Kuntien kiinteistökauppojen vaikutukset tulevat vaikuttamaan liiketoimintaan. Maakunnalle arvioitu tuleva lisärahoitus ei riitä kattamaan palvelutarpeen nousua. Tulevaisuuden skenaarioita. ESH-palveluja tullaan tulevaisuudessa tarjoamaan maakunnan ulkopuolelle. Avoterveydenhoito, asumispalvelut ja kotiin vietävät palvelut sekä yhtiötetyt tukipalvelut viedään markkinoille.

Keskustelua: Maakunnalla on oltava omaa sote-palvelutuotantoa sekä valmius reagoida markkinapuutetilanteeseen, mikä nyt näyttää haasteelliselta. Tilavuokrat ja niistä luopuminen tulee muodostumaan päätöksenteon haasteeksi – intressiristiriitoja tulee muodostumaan kuntien ja maakunnan välillä. Maakunnan on myös voitava luopua toiminnoista, joissa ei pärjätä markkinoilla. Osa sote-palveluista on jo nyt markkinoilla.

Uudistuksella pyritään siihen, että asiat tehdään paremmin pienemmillä resursseja. Poliittiselle päätöksenteolle on tuotava asioita ratkaistavaksi esim. markkinoille menemisestä. Miten tuotetaan parhaiten asukkaille palvelut edistää maakunnan etua tapahtui uudistusta tai ei. Esityksen diat muistion liitteenä.

9. Kokouksen päättäminen

Touko-kesäkuun vaihteeseen sovitaan seuraava kokous. Aikataulu ilmoitetaan erikseen.